

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor., 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze

Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

America e cu dușmanii.

Sibiu, 8 Februarie n.

Neutralitatea statelor unite americane a fost dela începutul războiului mondial până astăzi foarte îndoelnică. N'a fost alta decât paravan, în dosul căruia americanii să-și poată face treburile în dragă voce. E doară bine cunoscut, că puterile din antantă au primit din belșug din America tot ce le trebuia pentru purtarea războiului: tunuri, muniție, alimente, materii brute de tot soiul, etc. Lucrul acesta se știa și cunoștea foarte bine la Viena și la Berlin, și totuși guvernul american, în frunte cu domnul Wilson, președintele statelor unite americane, a fost tratat cu mânuși totdeauna din partea puterilor centrale, pentru a-l predispuce să-și păstreze și pe viitor neutralitatea față de beligeranți; dar în cele din urmă, pentru împedecarea livierării din partea Americii pe seama antantei a tot felul de articole necesare pentru purtarea războiului, puterile centrale au luat măsurile cele mai dure pe seama tuturor vapoarelor încărcate, fie dușmane ori neutrale, pe cari submarinele puterilor centrale le vor afla în viitor pe apele mărilor.

Această ofensivă energetică de submarine, anunțată și începută de puterile centrale, a făcut mare supărare în America, fiindcă a tras dungă peste multe planuri și multe socoteli, și a provocat o hotărâre din partea Americii, la care puterile centrale s'au așteptat de altcum cu siguranță: *sistarea legăturilor diplomatice cu Germania.* După primirea notei germane și austro-ungare, prin care i se anunță începerea ofensivei mari de submarine, domnul Wilson s'a consfătuțit adecă ceasuri întregi cu membrii guvernului său, și cu membrii mai de frunte ai congresului, și toți i-au dat sfatul, să întoarcă Germaniei spatele, să rupă raporturile diplomatice cu imperiul german.

Așa s'a și întâmplat. Ambasadorul german din America și-a reprimțit hârtiile de acreditare și a plecat spre casă, iar ambasadorul american din Berlin și-a cerut hârtiile oficioase și acum e pe drum și el spre casă. Iar guvernul american, pentru a arăta, că ia în serios dușmănia față de Germania, a pus mâna pe toate vapoarele germane aflătoare în porturile americane, le-a declarat de sechestrare și personalul de pe ele a fost internat.

Mai departe America n'a mers. Declarație formală de război n'a trimis Germaniei până în momentele în cari scriem aceste șire. Prevedem însă că va trimite, pentru că prea e speculativă politica Americii și prea mult va dori să-și asigure și ea un scaun și drept de vot în conferența de pace, ceea ce-i compete numai în cazul, dacă ia parte activă la război. Va intra deci în acțiune și America, cu flota ei, căci armată nu are, dar situația n'are să o schimbe nici ea în favorul antantei. Submarinele își vor face datorința,

nesupărate de flota americană, și-și vor face și trupele aliate datorința la toate fronturile, și cu ajutorul lui Dumnezeu tot puterile centrale au să rămână biruitoare. Noul dușman nu numără deci prea mult și n'are să ne sperie ori să ne descurajeze de loc. N'a făcut alta, decât și-a dat arama pe față și a urcat numărul statelor dușmane nouă dela zece la unsprezece. Atât, și nimic mai mult. Vom lua însă și vom duce la bun sfârșit lupta și cu el.

Serbare cehă. Numeroșii cehi din Viena au aranjat o serbare națională, închinată suirii pe tron a Maiestății Sale, Impăratului și Regelui Carol. Vorbirea festivă a rostit-o fostul ministru Zaczek, care a accentuat neclătinata credință a poporului ceh față de tron și casa domnitoare și a protestat în contra intenției antantei, de a elibera pe cehi de sub «domnia streină». Monarhului s'a trimis telegramă omagială.

Chestia submarinelor în dietă. In cursul ședinței de Luni a dietei ungare, în care s'a continuat discuția asupra proiectului de lege despre eternizarea memoriei eroilor morți pentru patrie, opoziția din dietă a cerut prefacerea ședinței în ședință secretă, pentru a cere lămuriri dela guvern în chestia înăspririi raporturilor politice dintre America și Germania. La orele 12 și jumătate a fost ordonată ținerea ședinței secrete, care a fost continuată și după pauza de două ore, și s'a încheiat seara la orele 5 și jumătate. Prefăcându-se atunci ședința de nou în ședință publică, domnul ministru-preșident, contele Ștefan Tisza, a făcut, în legătură cu cele întâmplate în ședința secretă, declarațiuni de înțelesul, că la războiul necruțător de submarine puterile centrale au fost silite, prin faptul, că antanta a proclamat nimicirea puterilor centrale, în special a monarhiei noastre. Am recurs deci la arma aceasta (a submarinelor), a spus contele Tisza, fiindcă ea formează mijlocul cel mai eficient pentru a ajunge la o pace grabnică, la pacea pusă pe aceleași baze, pe cari vrea domnul Wilson să o vadă pusă. Noi stăm gata de pertractare, dacă ni se oferă garanța, că dușmanii noștri vreau să pertracteze cu noi pentru legarea unei astfel de păci. Dar câtă vreme dușmanii noștri atentează deadreptul la existența noastră, noi, pentru a respinge și comitate atentatul, — trebuie să ne folosim și ne vom tolosi de toate mijloacele, cari pot asigura succesul. A comunicat apoi dietei domnul ministru president Tisza, că declarațiile le face în înțelegere cu ministrul de externe al monarhiei noastre. Roagă dieta să le iee la cunoștință. A vorbit contele Apponyi Albert, contele Andrássy Gyula, contele Károlyi Mihály și Rákóvsky István, iar casa a luat cu unanimitate la cunoștință declarațiile guvernului.

Doctrina lui Monroë.

Articol din afară, primit cu întârziere.

Biroul de presă a dat publicității adresa preșidentului Statelor-Unite Wilson către senatul american. Adresa se poate considera ca un răspuns la ultimele note diplomatice trimise lui Wilson de către cele două grupări beligerante. Se impune întrebarea, oare intenționează puternica republică confederativă transatlantică o intervenție în afacerile europene cu arma, sau nu? Ori, care este faza viitoare de evoluție a doctrinei Monroë, ce a creat directiva politicii americane de aproape un secol?

Credem, că cetitorii noștri voesc să fie familiarizați cu conținutul vechei doctrine, și ne luăm voce să-l facem cunoscut în trăsături generale, problema fiind foarte actuală, căci toți beligeranții dau atenție deosebită cursului ce-l iau lucrurile în refacerea raporturilor americo-europene.

Doctrina este cuprinsă în mesajul dela 2 Decembrie 1823 al preșidentului James Monroë, și avea de țintă să izbutească o separațiune absolută între America și Europa. Înainte de această dată lumea nouă era teatrul celor mai îndrăznețe întreprinderi, — politică de colonizare din partea puterilor europene. Președintele Monroë voia să pună capăt situațiunii aceleia de nesiguranță și a formulat doctrina în următoarele patru puncte: 1. În lumea nouă nu mai este loc pentru colonisări nouă. 2. Nu se mai poate face nici o intervenție în numele principiilor politice dominante în Europa. 3. Statele-Unite nu vor interveni în afacerile Europei și 4. Vor respecta posesiunile coloniale în America ale puterilor europene.

Din punct de vedere american doctrina aceasta rigidă era expresiunea oportunistă practică a unui principiu pozitiv, o indicațiune discretă a aspirației Americii de nord de a exersa pe întreg continentul american un fel de arbitraj și control moral.

Ori cu alte cuvinte, doctrina voia să exprime dorința, ca «America să rămâie a Americanilor», doctrină, ce părea fixă, dar care s'a dovedit într'un viitor mai apropiat, adecă pe măsură ce creștea interesul și puterea americană, foarte flexibilă, foarte elastică. La început doctrina a fost un vesmânt prea larg pentru un organism fraged, trebuia mai târziu să se refacă în așa chip, că pentru acest timp nu-și mai poate menține un nume de principiu de drept internațional, căci ea a fost inspirată totdeauna de contingente politice, deci nu poate fi un program politic ce ar putea fi astăzi recomandat Europei, — cum o face Wilson în adresa către senat, — dat fiind, că acum sunt alte structurile politice, tradițiile istorice și natura intimă a popoarelor europene.

Să urmărim nițel evoluția doctrinei. Ea a fost abandonată la 1846 și 59 prin două contracte între Sta-

tele-Unite și Anglia, prin cari se stabili protectoratul englez în Honduras și controlul comun asupra canalului Panama. La 1875 Statele-Unite au acceptat arbitrajul german în afacerea San-Juan-de-Frica. Iată deci faimoasa doctrină nerespectată, doctrină, pe care prințul Bismarck pe la 1855 a declarat-o de o «impertinență internațională».

Doctrina lui Monroë a fost invocată cu toată autoritatea și energia de secretarul de stat american Olney în 1895, când avu loc tensiunea între Anglia și Venezuela, — Statele-Unite, cari au făcut totdeauna panamericanism și practicau un ultraprotecționism asupra republicelor din sudul Americii, nevrând niciodată să recunoască o reciprocitate de drept și situație. Anglia atunci a bătut în retragere, acceptând fără rezerve doctrina lui Monroë, și întocmai așa au făcut și cele trei puteri: Anglia, Italia și Germania în 1903 în aceeași afacere, la intervenția Statelor-Unite, cerând să fie respectată doctrina. De altfel doctrina lui Monroë dela 1895 încoace era un fapt consacrat în conștiința generală, populară, și astfel nu-i de mirare, că puterile europene țineau seamă de susceptibilitățile spiritului public american.

Vedem însă, că Statele-Unite anexează Cuba, Porto-Rico, Filipinele, insula Hawaii, de curând au cumpărat dela Danezi Antilele. Iată deci, că doctrina cu tendințe de izolare se reformează, completează, evoluiază în spirit tocmai contrar, vădindu-se din ce în ce mai clar de *politică de expansiune*, diplomația Statelor-Unite interesându-se de relațiunile internaționale, apărând debușeurile comerciale și industriale pe continentul european, făcând pe creditorul în Europa și America de sud, tinzând la superioritate și protecționism față de republicele americane sudice, iar astăzi amestecându-se în conflictul îngrozitor de arme european, deocamdată cu puterea rezonului. Ori Wilson vrea să recomande Europei o nouă organizație, care să asigure o *pace durabilă*, mulțumindu-se să arate ca model Statele-Unite?

Wilson nu ține seamă de susceptibilitățile diplomației bărbaților conducători ai statelor beligerante europene, și de sentimentul popoarelor, care crește în spirit național, altul fiind materialul omenesc și sufletesc al continentului nostru, decât conglomeratul de nații al republicii transatlantice.

Se impune deci o constatare, că în forma ei de astăzi doctrina lui Monroë este complet schimbată, a atins extremul dela ceace a fost în 1823, a trecut prin atâtea faze intermediare, dar, adevărat, ținta a fost aceeași: prosperarea interesului american, urmărit și în decursul războiului actual, căci marile case americane n'au încetat să lifereze industria lor antantei, să facă pe gheștarii, adunătorii de galbini, fără să se preocupe de vre-o altă țintă umană.

Opinia publică a puterilor centrale crede, că gheșfarii americani n'o să ceară niciodată o intervenție cu arma în războiul european, și că înțelepciunea lui Wilson cuprinsă în adresă va rămâne infructuoasă. *Neue Freie Presse* se pare că are dreptate când încheie astfel comentariul ce-l face, cu o concluzie în sensul indicat. Adevărul e, că înțelepciunea lui Wilson rămâne fără ecou în tranșeele europene, războiul continuă netulburat în înverșunarea lui grozavă.

Preoțimea de astăzi și de mâine.

— De preotul Ioan Dandea. —

În convorbiri zilnice, în presă, în scrieri literare-științifice de o mai mare sau mai mică valoare, preoțimea e tratată în parte cu asprime, în parte cu desconsiderare arătată mai pe față sau mai pe ascuns; peste tot e tratată cu mai mult sau mai puțin indiferentism.

Această tratare mașteră, despre care se poate convinge oricare observator atent, o primește preoțimea din două motive: 1. În temeiul unui principiu fals și dușmănos religiei și bisericii creștine în esența sa, și 2. În temeiul generalizării unor cazuri singuratic, a singuraticilor ei membri.

Dar nu se poate trece cu vederea nici faptul, că preoțimea ca tagmă are și ea calzi și energici apărători, chiar în sinul laicilor, cari recunosc importanța preoțimei, ca factor cultural, pe care nu-l poate înlocui nimic, precum o dovedește aceasta experiența zilnică și istoria tuturor timpurilor și locurilor.

Lăsând la o parte dovedirea afirmațiilor de mai sus în mod amănunțit și privindu-le pe toate ca în de obște recunoscute și dovedite, mai interesantă mi se pare rezolvarea întrebării despre cauzele atacurilor în preoțime, din o parte a societății române, precum și rezolvarea întrebării despre modul delăturării lor.

În primul rând voi tracta despre atacurile îndreptate contra preoțimei române în temeiul principiului fals antireligios și antibisericesc al culturii moderne, din care s'a adăpat în mod superficial și o parte a societății române.

Acest principiu fals antireligios și antibisericesc al culturii moderne s'a plăsmuit, dezvoltat și formulat în mod organic, nu pe pământ românesc,

unde acum voește numai să prindă rădăcini, ci în apusul luminat, unde își are rădăcinile adânc înfipte în stările religioase-morale din evul mediu. Acest principiu fals, care a servit ca temelie duhului nereligios și antibisericesc al veacului nostru și care a umplut atmosfera religioasă-morală cu mirosuri otrăvicioase, a răsărit pe trupina catolicismului papal. El e urmarea necondiționată a reacției contra autorității tiranice a catolicismului papal în chestii de credință și a filosofiei aristotelice școlastice în chestii de știință.

Urmarea imediată a reacției contra autorității catolicismului papal e nașterea și dezvoltarea «direcției mistic religioase», din care s'a dezvoltat protestantismul, (Mocsonyi).¹ Iar urmarea zdrobirei autorității filosofiei aristotelice școlastice în chestii de știință a fost nașterea și dezvoltarea «direcției modern științifice». (Mocsonyi).²

Ambelé aceste direcțiuni au ca temelie «subiectivismul și individualismul, spiritul destrăbălării nelimitate»,³ care se manifestă prin «independența cercetării, combaterea și ștergerea autorității de orice natură». Având aceste temelii, s'au despărțit între sine, ducând însă fiecare pe altă cale la îndoiala generală și apoi la necredința totală.

«Direcția modernă științifică anti-autoritară din principiu, stăpânită și de o stăruință impetuoasă de a cugeța și cerceta independent»,⁴ ridică «rațiunea la măsura a însăși realității». «Pentru rațiunea emancipată nu mai există limite, nici artificiale, nici naturale». «Deoarece dogmele credinței nu le poate pricepe mintea omenească, de aceea după direcția științifică modernă nici o teză a credinței nu se privește ca adevărată, dacă contrazice științei, adică dacă rațiunea nu o cuprinde». Scurt zis: «Ceeace nu înțelegem rațiunea aceea simplă minte nu există».⁵

Această învățătură a dus la nimicirea oricărei încrederi, chiar în a propriei noastre existențe, căci «filosoful Hume a demonstrat, că nici existența noastră proprie nu există». În definitiv această direcțiune modern filosofică-științifică a dus la necredința totală, la materialismul ateistic, dușman religiei creștine și preoțimei creștine.

Religiune și știință: ¹ și ² pag. 9, ³ pag. 25, ⁴ pag. 6, ⁵ pag. 10, ⁶ pag. 12, ⁷ pag. 10, ⁸ pag. 19, ⁹ pag. 12.

O parte dintre membrii acestei direcții (deistii) cearcă să rămână credincioși prin raționalizarea dogmelor de credință, ca să le priceapă și mintea omenească în întregime, dar și aceștia «cad în apele direcției, declarat antireligioase» (Mocsonyi). «Că orice raționalizare a dogmelor de credință le denaturează pe acestea, le desbracă de esența lor adevărată și nimiceste prin aceasta credința. Deosebirea între ele e, că direcția ateistică e conștient, iar cea deistică e inconștient antireligioasă» (Mocsonyi).²

Direcția mistic religioasă, din care s'a dezvoltat protestantismul, voia să rămână profund religioasă în adâncul sufletului, dar subiectivismul și individualismul exagerat i-a săpat mormântul în forma sa principală și originală. Această direcțiune mistic religioasă, care conține o notă a neînfrânării, a sguđuit adânc autoritatea bisericii, a delăturat peste tot principiul autorității, proclamând principiul individualismului fără nici o rezervă, cum abea se mai găsește exemplu în istorie. Protestantismul după firea sa adevărată e o revoltă violentă a individului contra bisericii și contra regimului ei, în numele intimității și libertății credinței. Protestantismul declară ruperea cu tradiția, răsturnarea din temelie a întregii organizații bisericești; respinge orice for autoritar în chestii de credință; aplicând fals principiul libertății conștiinței se proclamă conștiința individuală ca singur competentă în chestii de credință despre adevăr și eroare. Principiul autorității, fără care nu poate exista nici o societate omenească, îl înlocuiește cu principiul anarhiei, adică principiul nimicitor al oricărei comunități omenești. «Acest spirit protestant al ostilității față de biserică și a individualismului, a turburat în mod îngrijitor ideile sănătoase în viață și știință». În adevăr, luptele aprige dintre catolicism și protestantism, precum și din-

tre dănele «ca valurile mării», au dat naștere în spiritele sceptice prin direcția modern științifică la convingerea în nestatornicia învățăturilor religioase în genere și la ideea, că «toate dogmele creștine nu sunt altceva, decât creaturi ale spiritului omenesc, și că nici una din religii nu se bazează pe revelațiunea divină». (Apologetica creștină I. Rojdestvenski. Introducere).

Libertatea neînfrănată din protestantism a dus la îndoiala generală,

Religiune și știință, de Mocsonyi, ¹ pag. 17, ² pag. 21.

iar îndoiala a dus pe cei cuprinși de ea la materialismul ateistic.

Insuși protestantismul, ca să scape de nimicire totală a fost silit «să își renege pe întreaga linie principiile fundamentale», căci «o biserică organizată pe basă anarhică»,² este cu neputință de a exista.

Pomul necredinței născut, crescut și dezvoltat în apusul luminat, a săturat pe cei ce s'au apropiat de dânsul din roadele necredinței. Efectele n'au întârziat să se arate în toate manifestările vieții sufletești: în literatură, jurnalistică, arte, politică, dar mai ales în atingerea cu religionea creștină și cu toate instituțiile ei.

Preoțimea are să sufere mult din cauza acestei dușmăni neimpăcate. Nici chiar morala creștină, care în mod desăvârșit regulează chiar și cele mai intime și ascunse fapte ale omului, nu e scutită de otrava necredinței, a indiferentismului și scepticismului, manifestate în practică prin desconsiderarea, schimonosirea și denaturarea noțiunilor morale. Dușmanii creștinismului, mai ales din cauza moralei lui aspre și inflexibile, nu-l pot suferi, căci voesc să scape de orice răspundere morală față de părintele ceresc, bun și iubitor, dar drept și nepărtinitor.

(Va urma.)

Ședința casei magnaților.

Joi, în 1 Februarie nou, la orele 11 dimineața a ținut ședința casa magnaților, sub presidenția baronului *Iosika Samuel*. S'au făcut întâi comunicările obicnuite, din partea presidiului, între cari se afla și următoarea: domnul ministru de interne al țării încunoștiințează presidiul casei magnaților, că a esoperat dela Maiestatea Sa, Regele, ca Esceleța Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul *Vasilie Mangra* să fie invitat să participe la ședințele casei magnaților, ca membru natural al ei. După ce însă Arhiepiscopul și Mitropolitul *Vasilie Mangra* încă nu și-a depus mandatul de deputat dietal, casa magnaților decide, la propunerea comisiei verificatoare, ca dreptmănată deocamdată nefolosit din partea Arhiepiscopului și Mitropolitului *Vasilie Mangra*, notându-se lângă numele său, că e «deputat».

S'au luat apoi în dezbateră proiectele de legi votate din partea dietei și au fost votate fără discuție legile următoare: despre încoronarea Regelui Carol IV, despre înarticulararea diplomei de încoronare și a jurământului, și despre donația făcută Regelui și Reginei cu ocaziunea încoronării. A urmat legea despre eternisarea memoriei fericitului în Domnul, împăratului și Regelui *Francisc Iosif I*. A vorbit primatele catolic,

Religiune și știință, de Mocsonyi, ¹ pag. 22, 23, 24; ² pag. 24.

FOIȘOARA.

Războiul în lumina lui Cristos.

Era o vreme, când lumea culturală o stăpânea concepția, că firea este desăvârșită în regiunile acelea, peste cari nu ajunse a-și întinde stăpânirea trufașă omul cu suferințele sale nenumerate. Călăuzii de concepția aceasta idealistă, cărturarii deprimați de intenzitatea culturii multilaterale, alergau la sinul primenitor al firii, unde aflau mângăiere în credința, că: În natură e pace! Le părea atât de frumoasă și atât de strălucitoare natura și în largul său înălțător aflau blândețea numai și bu-nătatea Creatorului.

Acul de metal al vremii însă a destrămat în cursul său tainic pânza acestei concepții. Lumea culturală, în progresul său enorm, a stabilit adevărul, că firea este uimitor de crâncenă. În largul său măreț se dă o furioasă luptă pentru existență. În sinul ei se petrece o apunere și destrămare necurmată. Fiecare plantă vegetează prin răpire și fiecare ființă organică viează prin prădarea altor ființe inferioare. Cu câtă cruzime își spintecă și consumă răpitoarele victimele lor... Ce luptă, ce frământare cuplăntă în lume!

Cruzimea acestor încăierări și spulberări pătimase a indemnă pe vremuri pe un Buddha, și în timpul mai nou pe un Schoppenhauer, să strige în glasul strident al pesimismului, că «*viața este suferință*»,

și că «*istoria fiecărei vieți este o istorie a suferinței*». Ei accentuau omenimeii, că viața noastră să scurge în cadrul enigmei: «*suntem mereu înșelați de nădejde și ne aflăm în toată clipa în brațele reci ale morții*».

De fapt se ivesc evenimente în împărăția întinsă a naturii, cari atacă prin proporția lor uriașă credința sufletului omenesc. Să amintesc în grabă numai cutremurul de pământ, deslănțuit cu atâta putere, cu câțiva ani mai înainte, în S. Francisco și Messina, și cel din Italia medie, care îngropă în unul din anii trecuți zeci de mii de oameni sub ruinele clădirilor zdrobite. Pare că se adevărese cuvintele psalmistului: «*Viața este suferință*». Cine are urechi de auzit și cine înțelege vaierul ființelor, despre cari vorbește și sf. Apostol Pavel, acela trebuie să se îngrozească de urletele morții, care aleargă cu vehementă pe drumul său de distrugere, ca un leu turbat prin largurile stepelor.

Se ivesc evenimente în sinul firii, cari prăbușesc prin imenzitatea seriei lor aproape nesfârșite și sufletele cele mai virtuoză căzute în mregele ispitelor; cari atacă prin intenzitatea lor îndrăzneată și columnă credinței celei mai energice, împărștiind sămintă scepticismului și răscolind tălăzurile neliniștii în lumea sufletelor omenești.

Testamentul vechi prezintă cazuri elocvente despre ispitirea evlaviei adevărate, când se sguđui în toate temelile sale sufletul, văzând până unde se întinde încercarea dumnezească. Pildă mai clasică decât a lui Avram și a lui Iov nu se poate

arăta istoria popoarelor. Și cazuri de acestea intenze și îngrozitoare de ispitire îndrăzneată întimpinăm în abundență, nu numai împrimate pe pagini de hârtii învechite, ci le întimpinăm imbelșugate și în caosul uriaș al traiului nostru de toate zilele. Câte înimi sângerânde nu se vaieră în vi-forul turbat al suspinelor lor adânci: «*Doamne Dumnezeu! De ce a trebuit s'o sufer și aceasta!*»

Istoria lacrimilor și a suferințelor omenești este o carte mare și voluminoasă. Unii răsfoiesc prin conținutul ei bogat, mânați de dorul de știință, iar alții duși de setea după argumente. Scopul acesta îl urmăresc dușmanii creștinismului. Ei se uniră a milita pe lângă concluzia lor: că creștinismul să prăbușește în fața științei și astfel, în activitatea lor de propagandă necreștină reflectară și la istoria lacrimilor și a suferințelor, ca la depozitarul milioane de argumente salvatoare pentru teza lor; ca la u mijloc elocvent al spulberării nedumeririlor de natură sufletească.

Cât de plină-i lumea de lacrimi și de suferințe! strigă ei cu asprime în patima lor nebună. Unde e Dumnezeu? .. Cum ar putea suferi, cum ar putea încuviința Dumnezeu săvârșirea acestor lucruri?...

Și de fapt, meditănd cu seriozitate asupra mulțimei evenimentelor de colorit și categorii diversă, ne întâmpină întrebarea: «*Nu este Dumnezeu în cer? Dacă este, pentru ce încuviințează săvârșirea acestor lucruri îngrozitoare?*»...

Încă și Epicur raționa pe vremuri: Dacă Dumnezeu voește, dar nu poate îndeplini curmarea răului din lume, atunci

nu este atotputernic; dacă poate prăpădi din lume răul, dar nu voește, atunci e pătimăș și păcătos; iar dacă voește și îl și poate curma, de unde-i răul mult din lume? Iar Schoppenhauer scrie astfel, măsurând cu privirea marea suferințelor de pe pământ: «*Dacă lumea aceasta este opera lui Dumnezeu, atunci nu e Dumnezeu. Vaierul muritorilor îmi spintecă inima*»...

Pe urma atâtor evenimente întristătoare se mai ivește și războiul, cu lacrimile și cu grozăveniile sale nenumărate. — «*Unde este Dumnezeu dragostei și al dreptății?!*» strigă în gură mare și cu piepturile umflate adversarii creștinismului.

Războiul e culmea răului pe pământ. În cursul vremurilor izbucniră o mulțime de războaie crâncene, cari durară zile, sau săptămâni, sau luni, sau ani, sau zeci de ani de-a rândul; cari înroșiră câmpuri întregi cu sânge omenesc și cari îngropară în ruinele vremii sămintii și neamuri întregi, cu trecuturi istorice, mărețe. Dar n'a văzut încă bătrânul nostru pământ, de când aleargă neconținut pe drumul său eteric, n'a văzut până acum un război așa de uriaș și așa de grozav cum este acesta. E în flacări lumea. Se sguđuie răsăritul și se cutremură apusul de pașul și de armele milioane de oșteni oțelii, cari năvălesc și luptă ca lei, pentru viață și triumf. Și, nu-i destul de larg pământul și nu-i destul de întinsă marea pentru omul infuriat! Se urcă și în împărăția văduhului, se luptă și între pământ și cer, prin reglunea șoimului și a vulturului, descărcând din largurile slavei obuzele di-

cardinalul *Dr. Csernoch János* și *Beöthy Zsolt*, iar după ei a luat cuvântul Preasfinția Sa, Episcopul *Dr. Demetriu Radudin* Oradea-mare, și a rostit vorbirea următoare:

«Salut proiectul de lege cu toată căldura inimii mele. Și fac aceasta cu atât mai vărtos, cu cât înțelepții domniri a decedatului Rege mare am să mulțumesc, că pot face aici declarațiile următoare: În cursul declarațiilor acelora, cari au fost făcute până acuma în interesul înfăptuirii păcii atât de mult dorite, s'a accentuat din partea dușmanilor noștri, că după a lor părere, unul din scopurile războiului mondial ar fi eliberarea diferitelor naționalități, între ele și a Românilor, de sub domina străină. Cu declarația aceasta dușmanii noștri vreau să nimicească de dreptul și pe față integritatea monarhiei austro-ungare. Urmez față de această năzuință dușmană numai boldului inimii mele atunci, când în contra ei ridic cuvântul meu slab de protestare. (Aprobări). De secole e legat poporul român din Ungaria cu cea mai mare credință și iubire de pământul patriei noastre, udat atât de des cu sângele propriilor săi fii. Credința față de preafaltul tron și casa domnitoare formează tradiție veche, sfântă și nobilă la poporul acesta. (Aplause). Pătrunși de aceste sublime sentimente, au luptat înaintașii noștri în curs de o mie de ani cu frații Maghiari împreună pentru apărarea și gloria sfintei coroane ungare. Și cumcă urmașii lor fac acum același lucru, dovedește sângele lor, vărsat pe arenele de luptă, și însuflețirea celor de acasă, gata să aducă orice jertfă. Pentru noi deci domina de sub sfânta coroană ungară nu e domnie străină. Noi nu cerem nici o eliberare. Noi ținem cu tărie la integritatea patriei noastre, pentru că știm, că și în viitor splendoarea și căldura sfintei coroane ungare vor fi chemate să acorde Românilor din Ungaria dezvoltare culturală, economică și politică. (Aplause). Dorim și noi pacea; dar vrem numai o astfel de pace, care respectază integritatea monarhiei, și mai ales integritatea iubitei noastre patrii ungare. (Aplause generale). Cu aceste declarațiuni primesc proiectul de lege din des-bateră». (Aplause).

Proiectul de lege se votează în unanimitate. Se votează și proiectul de lege despre urcarea taxelor și timbrei la căile ferate, și după autenticarea procesului verbal despre decurgerea ședinței se închide ședința la orele 12 și jumătate din zi.

Războiul.

Pe la Cărlibaba vânători de ai noștri au intrat în tranșee rusești, au omorât 20 de Ruși și au astupat tranșeele. Pe la Comănești un aeroplan dușman a fost silit să aterizeze. La frontul italian nu s'a schimbat situația. În Macedonia când și când e foc de artilerie, iar la frontul dela apus sunt lupte de recunoaștere pe unele locuri, iar pe alte locuri foc de artilerie. Nemții au capturat câteva mitraliere și au făcut 30 de prizonieri, parte englezi, parte francezi.

strugătoare asupra pământului botezat în sânge. Și urlă tunuri și șuieră obuzele, sună puștile nenumărate și sboară roibii rânchezind în toate părțile pământului...

E sârbătoarea morții. Se scurge cu înbelșugare sângele oștenilor, pe câmpiile din largurile țării, se scurge sângele popoarelor... Se scurge și sângele fiilor tăi eroi, tu neam românesc, tu neam viteaz din țara Ardealului, sângele nostru, al slujitorilor credincioși ai jertfelor!... E sârbătoarea morții... Ce dar bogat constituie pentru ea cei 100,000 ruși nenorociți, cari goniiți de armile noastre se scufundară între vaiere și țipete înfiorătoare în adâncul mocirlelor mazuariene!... Ce dar bogat constituie milioanele acelea de oșteni căzuți în toate părțile pământului, pe câmpul de onoare! Și câte lacrimi în largurile țării!... Câte lacrimi pe urma lor!...

Puține căscioare va purta pe spina sa Ardealul, care să nu-și fi plătit în zilele acestea grele tributul de trudă sau sânge pentru domnitor și țară!... E jale universală. Și cui nu-i pătrund până în adâncul sufletului vaierele ascuțite și suspinele îndăușite ale milioaneilor, cari își jertfiră ce avură mai scump pe acest pământ, pentru dinastie și pentru patrie!

Războiul e culmea răului pe pământ. Iși ridică glasurile lor de oțel, în contra sa, firi geniale, figuri celebre, ca un Kant, un Tolstoi, un Oswald, înfierându-l cu pecetea rușinii și a devalvării și accentuând necesitatea și posibilitatea păcii universale. «Die Waffen nieder», strigă în culmea însuflețirii capetelor încoronate, virtuoașă femeie Berta Suttner, și glasul acestei fe-

Act de mulțumită.

(Continuare).

Transport *K 161/80*.

S'au mai primit ca răscumpărare a felicitărilor de Anul Nou în favorul Muzeului «Asociațiunii» dela următorii P. T. D.:

31. Ioachim Muntean, protopresbiter în Agnita 5 cor.

32. Dela d-l Dr. Silviu Dragomir, profesor la Seminarul Andreian, și dela soția sa Florica n. Bonciu, în loc de anunțuri de căsătorie, pe seama Muzeului «Asociațiunii» suma de 20 cor. În total *K 186/80*.

Confirmăm cu mulțumită primirea acestor sume.

Sibiu, 8 Februarie n. 1917.

«Biroul Asociațiunii».

NOUTĂȚI.

Înștiințare. Cursurile școlare la școlile din medii gr.-ort. române din Brassó (Brașov) se vor începe în 1/14 Februarie 1917. Înainte de începerea școlii elevii au a se prezenta la direcțiune, unde vor primi informațiunile necesare. Brassó (Brașov), 21 Ianuarie v. 1917. *Direcțiunea școlilor mediilor gr.-or. române din Brassó (Brașov)*.

Avansare. Majestatea Sa, Impăratul și Regele nostru Carol, a înaintat pe contele *Otocar Caerwin*, ministru de externe austro-ungar, la rangul de maior ces. și regeac în armata comună. Până aci fusese căpitan de dragoni în rezervă. La rangul de maior a fost înaintat și ministrul prezident austriac, contele *Olam Martinic*.

Dela comitat În congregatia comitatului Sibiu, ținută luni sub prezidenția Iustrității Sale, domnului comite suprem *Walbaum*, a fost ales cu aclamațiune de prim notar domnul *beron Bedeus*, de al doilea protonotar *Gustav Herbert*, vicenotar, în locul acestuia de vicenotar pretorial din Cisnădie *Zay*, iar în locul acestuia de pretor practicant administrativ *Dr. Brandsch*.

Parastas în Mercurea. Ni se scriu următoarele: Duminică în 22 Ianuarie v. (4 Febr. n.) s'a ținut în Mercurea un parastas pentru odihna și sufletul decedatului *I. Droc*, care 30 de ani a servit ca paroh și protopop al acestei comune. La parastas, pe lângă poporul de aici, au luat parte în corpe funcționarii și membrii din loc ai direcțiunii «Casei de păstrare», care în mare parte lui își datorește înființarea și al cărei prezident a fost decedatul neîntrerupt dela învierea ei. Parastasul a fost servit de d-l protopop *A. S. Pecurariu* și capelanul prot. d-l *N. Țandreu*, iar cântările au fost executate de corul bisericesc. După parastas par. protopop *Pecurariu*, în o îndușetoare vorbire, a arătat trecutul antecesorului său, decedatului protop. *I. Droc*, iar par. *N. Țandreu* a cetit, după «Tele-

mei germane repetă par'că lumea învrăjbite porunca decalogului: «Să nu ucizi!» (Exod. 20, 13).

Războiul «e un rău» spun ei, reprezentanții celebri ai umanismului. «E un rău», accentuiază și individualiștii. «E un rău», dar «un rău necesar» adaugă idealiiștii apuseni, ca Fichte, Hegel și Schleiermacher. Concepția aceasta călăuzește și utopismul fataliștilor orientaliști, cari în fanatismul lor nebulos ignorează toate calitățile distinse ale umanismului. Ei preamăresc războiul, ca pe fenomenul primenitor al forțelor morale și intelectuale ale omenimei.

Războiul «e un rău». Dar e necesar în lume răul? Și poate servi războiul ca obiect al eticei în genere? Întrebările acestea le tratează *Külpe*, în lucrarea sa: «Die Ethik und der Krieg». El e de părerea, că etica poate respinge războiul, îl poate exclude din cadrele sale, așa, cum eschide contagiile, esundările, cutremurele de pământ etc. Sunt însă eticiani, cari se ocupă sistematic cu fenomenul războiului. Unii, în interpretarea literală a poruncei: «Să nu ucizi», (Exod 20, 13) merg atât de departe, încât o estind asupra regnului animalic întreg și pretind observarea ei necondiționată între oameni, între toate împrejurările. Alții refer porunca numai la neamul omenesc. Apoi alții sunt mai liberali. *Wilke* zice în lucrarea: «Ist der Krieg sittlich berechtigt?» că există rele mult mai mari, decât războiul.

(Va urma).

graful Român», vorbirea ținută de d-l prot. Dr. I. Stroia la înmormântarea decedatului, în care iasă la iveală frumoase fundațiuni și daruri făcute în testamentul său, cari se urcă la aproape 100,000 K, și d-n cari parohiei *Mercurea* îi revin 2000 K. Ier tractului 5000 K. Dacă o individualitate remarcabilă a fost *I. Droc* în viață, prin faptele sale rămâne nemuritor pentru tot timpul, cât va exista biserica noastră. S.

Retragerea dela catedră. Celebrul profesor de filosofie dela universitatea din Lipsca, *Dr. Wilhelm Wundt*, va trece la pensie cu ziua de 1 Octomvrie a. c. Profesorul *Wundt*, care împlinește acum vârsta de 85 de ani, este și director al mai multor institute pentru psihologia experimentală. Retragerea sa dela catedră în care a lucrat șasezeci de ani, este o mare pierdere pentru studenți și pentru universitatea din Lipsca.

Banii imperiului Germaniei. În urma hotărârii aduse de ministerul nostru de finanțe, oficiile de dare sunt îndatorate să primească și banii germani, metal și bancnote, ca mijloace de plătire. O marcă are să se socotească, până la altă dispoziție, în 155 fileri.

Conscrierea glotașilor. Toți cei obligați la groate și născuți între anii 1891 și 1872, cari până acuma nu au fost chemați la serviciu militar activ, au să se prezinte pentru conscriere la primăria comunală (magistratul orașenesc), ori la notarul cercului, în una din zilele puse pe convocările oficiale, așezate la toate primăriile. În Sibiu conscrierea se face în zilele dintre 9 și 13 Februarie 1917.

De ale tutunului. Multe jălui se aud atât în orașul nostru, cât și în alte orașe provinciale, din cauza lipsei de tutun. Fumătorii se vor bucura acum, deoarece în urma unei energice măsuri ministeriale are să sosească și la Sibiu, în fiecare săptămână, o cantitate potrivită de tutun.

Protopresbiterul Ioan Droc. Desore încrederea și iubirea, de care s'a bucurat regretatul protopresbiter *Ioan Droc* la credincioșii bisericii sale din tractul protopresbiterial al *Mercurei*, da dovadă convingătoare următoarea scrisoare a unui țaran din *Mercurea*, pusă nouă la dispoziție: «Onorată Doamnă! Afă, că am primit trista veste despre moartea neuitatului nostru protopop, care a slujit la altarul bisericii noastre timp de 30 de ani, cu cea mai mare credință și plângem astăzi cu toții, prin arborarea steagului negru pe turnul bisericii noastre și prin sunetul clopotelor și toacelor ni se vestește trista moarte a scumpului nostru protopop *Ioan Droc*. Mai ales eu, care scriu cu mâna tremurândă de boala mea grea și cu ochii plini de lacrimi după scumpul meu domo, care în toată viața mea mi-a fost cinstea, vaza și onoarea mea. sprijinul și ajutorul meu, căci toate rugărilor și plângerile mele mi le-a împlinit, cu cea mai mare bunăvoință. Astăzi mi-a căzut cununa casei mele, mi-a căzut cinstea și vaza, am pierdut ajutorul părintesc, mi s'a sters mila de pe acest pământ prin moartea scumpului meu domn și părinte adevărat! Dumnezeu să-i așeze sufletul nobil la lumina de veci, Dumnezeu să-l ierte și să-i fie țărâna ușoară!»

† **Aurel Micu**, elev în cl. III. g. mn. în Sibiu, după lungi și grele suferințe și-a dat sufletul în mâinile Creatorului, Marți, în 6 Februarie, la 7 ore seara în etate de 13 ani. Rămășițele sale pământești au fost așezate spre vecinicia odihnei după rital gr.-or. român Joi, în 8 Februarie st. n. d. a. la orele 2 din capela cimiterului central din Sibiu. Odihnească în pace!

Frig mare avem și noi, în părțile sibiene, dar nu ger extraordinar, cum se anunță din alte locuri, bună oară din Germania și din provinciile de nord ale Italiei. Termometrul în *Pavia* a arătat în 2 Februarie a. c. 18 grade sub zero. În Germania, în ținutul Rinului și în alte părți, temperatura s'a coborât la 23 și la 26 grade minus.

Studenții mătură zăpada. După exemplul dat de orașe din Germania, au început și școlarii din Austria să întindă autorităților comunale mâna de ajutor în curățitul străzilor de masele omătului. Consiliul școlar al Austriei inferioare a hotărât adecă să permită, ca tinerimea școlară, dacă se oferă de bună voie, să participe la munca măturării străzilor de zăpadă.

Criză de hârtie în Italia. Multă bătaie de cap produce și în Italia lipsa de hârtie. Ziarele italiene se tipăresc în format redus. Deputatul *Torre* a adresat guvernului o interpelare privitoare la criza din ce în ce mai mare a hârtiei.

Candidat la premiul Nobel? Se vestește, că regele grecesc Constantin va fi propus să i se confere premiul Nobel al păcii, dacă va isbui să-și păstreze definitiv neutralitatea în actualul război. În cercurile inițiate se spune, că regele Constantin este candidatul, care are cei mai mulți șorți de izbândă la acest premiu.

Oasele. Magistratul nostru anunță: Să nu se arunce oasele, ci să se adune, deoarece vândute la agenți (pentru centrala din Budapesta) se întrebunțează bine, în deosebi în timpul de astăzi, la diferite produse industriale.

În contra panslavismului. Din Stockholm se scrie: Un călugăr muntegrecan, cu numele *Mărdare*, aflător de prezent în Petrograd, remulțumit cu politica Rusiei, acuză guvernul rusesc, învinovățindu-l că nu face politică în interesul tuturor slavilor. Călugărului muntegrecan îi răspunde *Mencicov*, care într-un articol senzațional, apărut în *Novoe Vremea*, combate ideea panslavismului. *Mencicov* declară în articolul său, că majoritatea societății culte rusești nu se mai însuflețește pentru o teorie, cum este panslavismul.

Elefanți în serviciul unui ziar. Administrația zărilor *Berliner Tageblatt*, în lipsa de personal pentru transportul hârtiei în tipografie, a avut ideea originală să cumpere dela negustorul de animale sălbatice *Hagenbeck* patru elefanți. Cu ajutorul elefanților, înarmați la un cap uriaș și conduși de bărbați indieni, s'a făcut transportarea hârtiei. Cazul a produs se înțelege nu puțin senzație în străzile Berlinului.

Lupi pe frontul rusesc. Un ziar polonez scrie, că pe frontul rusesc din Polonia un cârd de lupi fâșmanzi a pătruns până în tranșee. Soldații ruși au fost nevoiți să întrebunțeze mitralierele împotriva oaspeților nepoftiți. Zilele acestea s'a ciocnit o patrulă germană cu una rusească, când fără veste au răsunat în apropierea locului de luptă urlete înfiorătoare de lup. Atât rușii, cât și nemții au încetat să se mai bată, întorcându-și armele spre dușmanul comun. Au isbuit să alunge lupii; iar după ceaga germanii și rușii s'au retras în tranșee.

Războiul și iarna. Corespondențiarul *Voss. Zeitung* scrie de a cartierul presei: Sfârșitul lui Ianuarie și începutul lui curente se pare că formează punctul culminant în frigiditatea de acum. Gerul a făcut să amortească războiul, înosebi la frontul răsăritean. În munții Moldovei și la Siret temperatura a scăzut până la 21 grade sub zero. Astfel de vreme pretinde trupe oțelite, care să supoarte vânturile violente și cumplitul ger. Din norocire, după experiențele din două ierni trecute, s'au luat de timpuriu numeroase măsuri, în scop de a întâmpina și a reduce cât mai mult cauzurile de boală și degerături.

Ad. Nr. 12—1017.

Concurs repetit.

«Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român» publică concurs pentru următoarele stipendii:

1. Din «*Fundațiunea anonimă din comitatul Dobăca*» un stipendiu anual de K 100, care se va da unui tânăr român născut în comitatul Dobăca, și care-și urmează studiile în una din școlile medii.

2. Din «*Fundațiunea Emiliu Dionisie Bașiota Moțiu Dâmbul din Abrud*» un stipendiu anual de K 40, care se va da unui student român gr.-or. sau gr.-cat. de origine din Munții apuseni ori din districtul Năsăudului, care frecventează o școală medie.

Concurenții la unul din aceste stipendii au să-și înainteze petițiile însoțite cu următoarele acte:

a) Carte de botez;
b) Atestat școlar de pe anul 1915/16 în original sau în copie legalizată;
c) Atestat, că urmează cu succes studiile și cu purtare bună în anul școlar 1916/17;

d) Atestat că sunt lipsiți de mijloace;
e) Atestat că sunt născuți pe teritoriul fostului comitat Dobăca, respective că sunt de origine din Munții apuseni ori din districtul Năsăudului, la stipendii din fund. Bașiota dovedind concurenții și că, eventual sunt descendenți din această familie.

Petițiile vor fi a se adresa *Comitetului central al Asociațiunii* (Nagyszében—Sibiu, strada Șaguna Nr. 6) până la 28 Februarie n. 1917.

Sibiu, în 4 Februarie 1917.

Andrieu Bârseanu, **Romul Simu**,
prezident, secretar suplinitor.

La Librăria arhidiecezană

se vând cu preț redus:

I. Recvizite pentru fizică.

	Cor.
Instrument arhimedic	5.85
Glob de aramă	3.10
Scripte	4.50
Cumpănă	2.50
Potcoave magnetice	—60
Retorte	—60
Sticle pentru udat	1.60
Prismă	3.10
Sticle măritoare	3.50
Vase papilare	3.10
Vase comunicatoare	3.10
Vas de ținut apă	4.30
Pâlnic de sticlă	—50
Pocale de sticlă	—40
Rudă de sticlă și cauciuc	4.50
Tevi de sticlă	1.80
Cuții cu peatră brună	—40
Sticle cu acid cal-clor	2.10
Colecțiuni cu mineralii	24—
Colecțiunea plantelor	12—
Colecțiunea insectelor	15—
Colecțiunea corpurilor geometrice	6—
Colecțiunea măsurilor	8—

II. Tabele de intuițiune.

Modelul mașinei de aburi	3—
Să ne ferim de beuturi spirituoase	1.50
Urmările beției	2.80
Himnuri	3—
Cuții, conțin câte 16 tabele din istoria naturală, cutia	10—
Orașul	5—
Pădurea	5—
Munții	5—
Primăvara	5—
Vara	5—
Iarna	5—
Curtea țărănească	6—
Konyhaker	3—
Faültetés	3—
Palkó	3—
Óreg koldus	3—
Madarak etetés	3—
Templom	3—
Szántás, vetés, boronálás	3—
Ruhamóság	3—
Rostálás	3—
Aratás, műhely	3—
Takács	3—
Kapálás	3—
Cséplés	3—
Kovács	3—
Czipész	3—
Szüretelés	3—
Table negre mari pentru școală (lungimea 1.5 m., lățimea 1.25 m.)	10—
Stindardul și emblema națională maghiară	4—

Biblioteca

„Reuniunii române de agricultură din com. Sibiu“

Nr. 1. Ținerea vitelor, de E. Brote	K —24
2. Trifoiul, de Eugen Brote	—24
3. Prăsierea pomilor, de Dem. Comșa	—24
4. Legea veterinară, de Inv. Muntean	—80
5. Insoțirile de credit (Baiffen- sen), de Dr. Aurel Brote	1 60
6. Cartea stuparilor săteni, de Romul Simu	—70
9. Povești pentru stăpîrirea gîndacilor de Maiu	—10
10. Darea pe vinuri și favorurile (înlesnirile) ce face legea în privința ei proprietarilor de vii	—
11. Povești pentru apărarea împotriva gîndacilor, cari sfredelesc mugurii	—10
12. Scurtă povățuire la stăpîrirea șoarecilor de câmp	—10
13. Cum să îmblățim orzul de bere	—18
14. Viierul român sau Noua cultură a viilor, de Nicolau Iosif, învățător	—70
15. Nutrirea animalelor de casă, de Aurel Cosciuc. Op. premiat. Cu 6 ilustrații în text	1.50
16. Cuvinte de îmbărbătare pentru Serbarea pomilor și a paserilor	—20
17. Monilia, o nouă boală a pomilor, de Hermann Kern	—10
18. D'ale Pomăritului, sfaturi întocmite de Astra Hodoș	—25
19. Câteva rele încuibate în populațiunea dela sate de Dr. Ion Bucur, medic	—30
20. Nimicirea șoarecilor de câmp, îndrumări prelucrate după instrucție ministerială	—20

In editura comisiei administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut:

Biblia mică

sau

părți alese din sfânta scriptură, testamentul vechiu și testamentul nou,

cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Sale Domnului Ioan Mețianu, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și metropolit al românilor gr. or. din Ungaria și Transilvania.

Format plăcut 8° pe 272 pagini, cu următorul cuprins:

A. Testamentul vechiu.

I. *Intâia carte a lui Moise. Facerea lumii. Păcatul lui Adam și al Evei. Pedepsa lor. Făgăduința Mesiei. Uciderea de frate a lui Cain. Următorii lui. Vestirea poporului. Facerea corabiei. Potopul se începe. Potopul se sfârșește. Avraam primește în cortul său pe ingeri, cari îi făgăduiesc fiu din Sara și i-se descoperă perirea Sodomei. Isav și Iacob, căsătoria lui Iacob. Iosif din pismă se vinde de frate săi. Iosif prin tâlcuirea visurilor lui Faraon se înalță la cinstea de Voevod. Călătoria lui Iacob în Egiptet la fiul său Iosif.*

II. *A doua carte a lui Moise. Egire. Nașterea creșterea, fuga și căsătoria lui Moise. Așezarea mie-lului Paștilor. Moartea celor întâi născuți, începutul egirei. Săvârșirea egirei. Perirea egiptenilor în marea roșie. Moise primește sfintele zece porunci ale lui Dumnezeu. Intocmirea meseriașilor. Serbarea Sambetei. Tabelele legii.*

III. *A treia carte a lui Moise. Leviticon. Sfințirea preoților. Tâlcuirea celor zece porunci și a altor legi.*

IV. *A patra carte a lui Moise. Numerile. Văleam vrea să blasteme pe Israeliteni. Asina lui vor-bește. Legea despre bunurile de moștenire. Iisus Navi se pune în locul lui Moise povăzitor poporului.*

V. *A cincea carte a lui Moise. A doua lege. Repetirea celor zece porunci ale lui Dumnezeu. Moise predă dregătoria sa, și așază pe Iisus fiul lui Navi în locul său. Moartea lui Moise și ce urmează după aceea.*

VI. *Cartea lui Iisus Navi. Israel trece cu urme neudate prin Iordan. Cuprinderea și risipirea cetății Ierihonului.*

VII. *Cartea judecătorilor lui Israel. Vitejia prorocii Deborei, a lui Varac și a lui Iail. Invin-gerea lui Gedeon asupra lui Madiam. Vitejia, nunta și găcitura lui Samson.*

VIII. *Cartea I-a a împăraților. Înălțarea lui Samuil. Moartea lui Eli și a fiilor lui. Ungerea lui Saul de împărat. Lupta lui David cu uriașul Goliat.*

IX. *Cartea II-a a împăraților. Ungerea lui David de împărat.*

X. *Cartea III-a a împăraților. Căsătoria, ru-ma și judecata lui Solomon. Biserica lui Solo-mon. Ihe ucide pe preoți lui Vaal.*

XI. *Cartea IV-a a împăraților. Cele cinci mi-nuni ale lui Eliseu. Neaman se curăță de boală.*

XII. *Cartea lui Iov. Nenorocirea și răbdarea lui Iov.*

XIII. *Psaltirea. Cântarea lui David când a scăpat din mâna lui Saul.*

XIV. *Cartea I-a a împăraților. Înălțarea lui Iosafat. Moartea lui Iosafat. Moartea lui Iosafat în viața omenească. Lauda mării muncitoare.*

XV. *Eclesiastul lui Solomon. Toate și au vremea lor. Mijloacele fericirii*

XVI. *Eremia. Vedenia despre smochine.*

XVII. *Daniel. Daniel tâlcuiește visul lui Navu-hodonosor. Scăparea din groapa leilor.*

XVIII. *Prorocul Iona. Chemarea, neascultarea și pedepsa lui Iona. Rugăciunea lui Iona pentru scăpare.*

XIX. *Tovie. Rugăciunea bătrânului Tovie, a Sarei și ascultarea rugăciunii lor. Voia din urmă a lui Tovie și sfătuire către fiul său.*

XX. *Iudita. Iescutul îndemn și bunul sfat al Iuditei către bătrânii poporului. Țăierea capului lui Oliferu. Multămita Iuditei și a poporului ei.*

XXI. *Cartea înțelepciunii lui Solomon. Rugă-ciunea către Dumnezeu pentru înțelepciune.*

XXII. *Cartea înțelepciunii lui Iisus fiului lui Sirach. Despre ascultarea pruncilor către părinți, și despre adevărata smerenie. Lauda temeilor bune, și muștrarea celor rele.*

XXIII. *Cărțile Macaveilor. Despre nedumne-zeirea și tirania lui Antioch. Despre statornicia celor șapte frați Macavei și a mamei lor.*

B. Testamentul nou.

Nașterea lui Ioan Botezătorul. Bunavestire. Nașterea lui Iisus. Intimpinarea Domnului. Magii dela răsărit. Fuga la Egipt. Botezul lui Iisus. Ispitirea lui Iisus. Nunta din Caana. Samarineanca la puțul lui Iacob. Slăbănogul dela lacul Vitezda. Cuvantarea de pe munte. Învierea tinărului din Nain. Învierea fetei lui Iair. Schimbarea la față. Vindecarea orbului din naștere. Samarineanul cel îndurat. Cina cea mare. Fiul cel rățâcit. Bogatul și Lazăr cel sărac. Vameșul și Fariseul. Zacheu Vameșul. Filerii văduvei. Pilda Sămănătorului. Învierea lui Lazăr. Intrarea în Ierusa-lim. Cina cea de taină. Iisus în grădina Getsman. Iisus înaintea Arherelor. Patimile, răstignirea, moar-tea, înmormântarea lui Iisus.

Se află de vânzare la Librăria arhidiecezană, și se vinde legată solid și frumoasă cu 2.30 cor. + 20 fileri porto. Revanzătorilor li se dă rabat 15%.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Frumoasa din Nor

și alte povești

de

E. Hodoș.

Prețul 2.50 cor. + porto 20 bani.

A apărut

In editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Acaftistul

Presfintei Născătoarei de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu binecuvântarea Înalt Preasfințitului Domn Ioan Mețianu, arhiepiscop-mitropolit al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Ungaria etc.

In aceasta ediție augmentată, (474 pa-gini) se cuprind:

Rugăciunile dimineții, de seara și pentru fiecare zi din săptămână. Canonul de rugă-ciune de toate zilele. Rugăciunile dumnezeieștii Liturgii. Canon de pocăință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune mai înainte de Ispovedanie. Învățătură pentru Ispovedanie. Rugăciunile sfintei cuminecături. Rugăciunile după sfânta cuminecătură. Rugăciune către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune din toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu. Acaftistul Domnului nostru Iisus Christos. Canon de umiliată către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciunea de umiliată către Dom-nul nostru Iisus Christos. Acaftistul preasfintei de Dumnezeu Născătoare. Canon de mulță-mită către preasfânta Născătoare de Dumne-zeu. Canonul sfântului Nicolae. Cinstitul Pa-raclis al preasfintei Născătoarei de Dumnezeu. Canon de rugăciune către Ingerul păzitorul vieții omului. Canonul de rugăciune ce se cântă către toate puterile cerești și către toți sfinții. Rugăciunile mesei. Rugăciune la deo-sebite ocațiuni. Culegere de rugăciuni la fe-liurite întâmplări. Sinaxariu pentru tot anul. Păscălia până la anul 1960 cu esplicare.

Se află în depozit spre vânzare la Li-brăria arhidiecezană, și se vinde legat solid și cu gust, în culoare roșie, cu 2 cor. 50 fil. porto 20 fil. Revanzătorilor li se dă 20% rabat.

A apărut în editura comisiei admini-strative a tipografiei arhidiecezane:

R. Ruiz Amado:

Secretul succesului

convorbiri teoretice și practice cu tinerii de 15—20 ani, traducere de Vasile Stan, profesor la seminarul „Andreian“. Cuprinsul: Succesul și fericirea. Problema succe-

Zodia. Perioada fatală. Planul de luptă. Nu fumezi? Încă o țigaretă...? Păhă-relele de beutură. Vorbele obscene. Stea-gul celor șapte voinici. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prietini. Ca-valerism și Donchișotism. Viermele ne-dormit. Orientări. O putere... Nobleța adevărată. Inclinațiile și destoiniciile. Concurența socială. Capitalul celor des-moșteniți. O obiecțiune și o părere. Che-marea dumnezeiască. Munca. Impărțirea timpului. Statornicia. Impărțește ca să învingeri. Puterea de sus Aduas: Sfaturile unui părinte către fiul său.

După cum se vede din acest cuprins bo-gat, Secretul succesului e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se află în depozit spre vânzare la Li-brăria arhidiecezană din Sibiu, e-xemplarul broșat (280 pagini format 8°) cu 2 coroane.

Revanzătorilor se dă un rabat de 20%.

„Biblioteca Șaguna“

Redactată de Dr. I. Lupaș, Săliște.

Nr. 16—36

Mângăiați poporul!

Cuvântări bisericesti

de

Dr. Ioan Lupaș

și alți preoți din protopopiatul Săliștei.

Se află de vânzare la Librăria Arhi-diecezană în Sibiu-Nagyszeben.

Prețul unui exemplar: Broșat cor. 2—, legat cor. 2.60, porto 20 fileri.

A apărut

in editura Comisiunii administrative a ti-pografiei arhidiecezane

Carte de rugăciune,

in care se cuprind: Rugăciune de dimi-neța; rugăciunea sfintei treimi; rugă-ciune către Dumnezeu Fiul; Psalmul „Miluește-mă Dumnezeu“, etc.; rugă-ciunile mesei; Simvolul credinței; rugă-ciune de seara; rugăciune către Dum-nezeu Tatăl; rugăciune către născătoarea de Dumnezeu; rugăciunea sfintei cruci; rugăciune către domnul nostru Iisus Cri-stos și rugăciune la nenorociri și alte necazuri.

Se află în depozit spre vânzare la Li-brăria arhidiecezană, și se vinde legată în co-loare roșie și vândută cu 30 fileri.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Preoților, profesorilor și învățătorilor, la comande de cel puțin 50 exemplare, pe lângă achitarea prețului sau expedarea cu rambursă, li se dă 20% rabat.

Este o carte de rugăciune foarte cores-punzătoare nu numai pentru trebuințele sufletești ale omului, ci și pentru ostenși din resbos, atât după cuprins, cât și după format și exterior.

In editura comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane, în traducere romă-nească, făcută de dl Teodor V. Păcățian redactorul „Telegrafului Român“ a apărut

Evangelia ca bază a vieții,

celebra lucrare a lui G. S. Petrow, în care sunt tratate cu multă putere de con-vingere temele următoare: Principiile funda-mentale ale civilizațiunii. Educarea voinței în spirit creștinesc. Degenerarea morală. Subli-mitatea evangheliei. Împărăția lui Dumnezeu.

Se află în depozit spre vânzare la Li-brăria arhidiecezană din Sibiu. Prețul unui exemplar e 1 cor. 50 fileri plus 15 fileri porto postal.

Revanzătorilor li se dă 20% rabat.

La Librăria arhidiecezană, Sibiu, se află de vân-zare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, culoare bordo, cu patru evange-liști în față și la mijloc restignirea, tot aceiaș și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat 200 cor.

Aceiaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat 180 cor.

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat 150 cor.

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți impri-mați evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite cu copcii cu cutie de păstrat 50 cor.

Evangelia legată în piele roșie cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată foile colorate galben, cu copcii 40 cor.

Din cauza scumpirii materialului, s'a urcat prețul.